

Асновы бяспекі жыццядзейнасці

(1 г на тыдзень, 35 г)

№ вучэбных заняткаў, дата	Тэма вучэбных заняткаў, асноўныя пытанні зместу	Мэты вывучэння тэмы	Характарыстыка асноўных відаў і спосабаў дзейнасці	Практычныя работы і рэкамендацыі
1	2	3	4	5
Правілы дарожнага руху (2 г)				
1	<i>Рух транспартных сродкаў. Хуткасць руху транспартных сродкаў. Шлях спынення транспартных сродкаў. Час, неабходны для спынення транспартнага сродку. Бяспечная адлегласць ад пешахода да транспартнага сродку для пераходу праезнай часткі дарогі ў розных умовах надвор'я (туман, дождж, снег, галалёд, лістапад, цёмны час сутак) пры руху транспартнага сродку з пэўнай хуткасцю</i>	Абагульніць і замацаваць веды пра хуткасць транспартных сродкаў. Растлумачыць небяспеку, якую нясе транспартны сродак, што рухаецца. Азнаёміць з паняццем «прыпыначны шлях транспартнага сродку». Растлумачыць, як змяняецца шлях спынення ў дождж, снег, галалёд, лістапад. Сістэматызаваць веды пра памяншэнне адлегласці бачнасці дарожнай абстаноўкі пры выпадзенні ападкаў (туман, дождж, снег) і ў цёмны час сутак. Развіць навык выканання патрабаванняў ПДР	Гутарка пра віды транспартных сродкаў, якія ўдзельнічаюць у дарожным руху, і хуткасці, з якой яны рухаюцца як у населеным пункце, так і па-за яго межамі. Ацэнка часу руху да пешаходнага перахода транспартнага сродку, які знаходзіцца на пэўнай адлегласці ад яго. Супастаўленне адлегласці бачнасці транспартнага сродку ў добрае надвор'е і ва ўмовах недастатковай бачнасці дарогі, асабліва падчас ападкаў. Аповед настаўніка пра небяспеку, якую нясе для ўдзельнікаў дарожнага руху транспартны сродак у залежнасці ад яго віду і хуткасці, з якой ён рухаецца.	Рэкамендацыі: абмеркаваць з бацькамі меры бяспекі, якіх варта прытрымлівацца пры пераходзе праезнай часткі дарогі ў населеным пункце і па-за ім ва ўмовах недастатковай бачнасці дарогі; вывучыць п. 2.30 (недастатковая бачнасць дарогі), 2.55 (праезная частка дарогі), 2.63 (цёмны час сутак) ПДР

Працяг

1	2	3	4	5
		у аб'ёме патрабаванняў, што прад'яўляюцца да пешаходаў, якія ўдзельнічаюць у дарожным руху	Дэманстрацыя відэаматэрыялаў пра пашкоджанні транспартных сродкаў і разбурэнні ў выніку іх сутыкнення паміж сабой і з дарожным асяроддзем. Тлумачэнне паняцця «прыпыначны шлях» і павелічэння яго ў дождж, снег, галалёд, лістапад. Развіццё вакамеру і навыку візуальнага вызначэння бяспечнай адлегласці да транспартнага сродку ў выпадку пераходу праз праезную частку дарогі ў розных умовах надвор'я	
2	<i>Рух пешаходаў па абочыне і праезнай частцы дарогі ў светлы і цёмны час сутак, ва ўмовах недастатковай бачнасці дарогі. Роля сігнальных ліхтары і святловартальнікаў для транспартных сродкаў і пешаходаў. Рух пешаходаў, якія вядуць у руках веласіпед, мапед, матацыкл (п. 2.34, 2.55, 2.78, 2.63, 2.30, 17.1–17.3, 19 ПДР)</i>	Абагульніць і замацаваць веданне тэрмінаў: 2.46 – пешаход, 2.69 – транспартны сродак, 2.5 – веласіпед, 2.27 – мапед, 2.28 – матацыкл, 2.72 – тратуар, 2.47 – пешаходная дарожка, 2.6 – веласіпедная дарожка. Азнаёміць з сігнальнымі ліхтарамі (габарытныя і стаячныя агні, пака-	Аповед настаўніка аб правах і абавязках пешаходаў, якія ўдзельнічаюць у дарожным руху. Гутарка пра элементы дарогі, па якіх можа перамяшчацца пешаход, і ўмовах, якія дапускаюць рух пешахода ў цёмны час сутак. Дэманстрацыя святлоадбівальных элементаў; правілы іх размяшчэння на элементах адзення і аксесуарах пешахода	Рэкамендацыі: паўтарыць п. 2.5, 2.6, 2.27, 2.28, 2.46, 2.47, 2.69, 2.72 ПДР; вывучыць п. 2.34, 2.55, 2.78, 2.63, 2.30, 17.1–17.3, 19 ПДР, дарожныя знакі: 4.6.1. Пешаходная дарожка; 4.6.2. Канец пешаходнай дарожкі; лініі гарызантальнай дарожнай разметкі 1.30, 1.31

3

1	2	3	4	5
		зальнікі паваротаў, ліхтары задняга ходу, стоп-сігналы) і святлоадбівальнымі элементамі, усталяванымі на транспартных сродках. Раствлумачыць прыцып работы святлоадбівальнага элемента. Раствлумачыць, што рух пешахода па краі прарэзнай часткі насустрач руху транспартных сродкаў дапускаецца толькі пры адсутнасці трагуара, пешаходнай або веласіпеднай дарожкі		
Асабістая бяспека (1 г)				
3	<i>Правілы бяспечных паводзін у сітуацыях крымінагеннага характару.</i> Крымінальныя сітуацыі ў падлеткавым асяроддзі (бойка, крадзеж, наркатыкі, ілжывае паведамленне аб небяспецы і інш.). Паведамленне пра злачынства. Спосабы паведамлення	Засвоіць правілы папярэджання пападання ў сітуацыі крымінагеннага характару. Вывучыць магчымыя спосабы процідзеяння крымінальным сітуацыям. Засвоіць правілы паводзін у сітуацыях крымінагеннага характару	Вывучэнне магчымых прычын уцягвання ў сітуацыі крымінагеннага характару. Разгляд тыповых крымінагенных сітуацый і паводзін, якія дазваляюць іх пазбегнуць. Аналіз адэкватных паводзін у крымінагенных сітуацыях.	Ролевая гульня «Практычныя дзеянні ў выпадку адной з магчымых крымінальных сітуацый»

4

1	2	3	4	5
	пра небяспеку (выкарыстанне тэлефона, зварот да знаёмых або дарослых, падача сігналаў аб небяспецы і г. д.)		Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/15XWSE5X	
Пажарная бяспека (4 г)				
4	<i>Пажарная бяспека пры правядзенні масавых мерапрыемстваў.</i> Пажарная бяспека на адкрытых пляцоўках (стадыёны, паркі, гарадскія плошчы, вулічныя шэсі). Недапушчальнасць выкарыстання ў натоўпе піратэхнічных вырабаў, запаленых свечак, падсвечвання запалкамі ці запальнічкі. Захаванне асцярожнасці на святочных мерапрыемствах і народных гуляннях, якія прадугледжваюць распальванне вогнішч, салюты, феерверкі. Дзеянні ў выпадку ўзнікнення пажаранебяспечных сітуацый	Азнаёміць з магчымай небяспечай падчас масавых мерапрыемстваў. Засвоіць правілы пажарнай бяспекі і бяспечных паводзін пры наведванні масавых мерапрыемстваў. Вывучыць магчымыя спосабы дзеянняў у выпадку ўзнікнення пажаранебяспечных сітуацый падчас масавых мерапрыемстваў. Сфарміраваць разуменне важнасці запамінавання размяшчэння эвакуацыйных выходаў; магчымасці атрымання апёкаў пры распальванні і паблізу вогнішча, траўм пры выкарыстанні піратэхнічных вырабаў	Азнаямленне з магчымай небяспечай падчас масавых мерапрыемстваў. Вывучэнне правіл пажарнай бяспекі і бяспечных паводзін пры наведванні масавых мерапрыемстваў. Засваенне спосабаў тушэння падпаленага адзення на чалавеку, алгарытму адэкватных дзеянняў у выпадку ўзнікнення пажаранебяспечных сітуацый падчас масавых мерапрыемстваў. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/13hIPC16	Складанне плана эвакуацыі з месца масавага знаходжання людзей. Складанне алгарытму дзеянняў у выпадку ўзнікнення пажару на адкрытых пляцоўках і падчас святочных мерапрыемстваў

5

1	2	3	4	5
5	<i>Пажарная небяспека рэчываў і матэрыялаў.</i> Цвёрдыя гаручыя рэчывы і матэрыялы. Самазагаранне рэчываў. Выбухова- і пажаранебяспечныя пара- і газапаветраныя сумесі. Пажаранебяспека драўнянага і мучнога пылу	Сфарміраваць паняцці пра гаручыя рэчывы і матэрыялы, выбухова- і пажаранебяспечныя пара- і газапаветраныя сумесі, самаўзгаранні, крыніцы ўзгарання, гарэння. Азнаёміць з небяспекай узгарання і выбуху, сфарміраваць разуменне небяспекі пры няўмелым абыходжанні з гаручымі газамі, лёгкаўзгаральнымі і гаручымі вадкасцямі. Фарміраваць разуменне важнасці захавання правіл пажарнай бяспекі	Вывучэнне паняццяў «гаручае рэчыва», «крыніца ўзгарання», «самазагаранне», «гарэнне», «лёгкаўзгаральная вадкасць», «гаручая вадкасць», «выбухова- і пажаранебяспечная газапаветраная сумесь». Азнаямленне з гаручымі рэчывамі і матэрыяламі. Разгляд працэсу гарэння і яго небяспека, з'явы ўзгарання і самазагаранне. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/170hq6Tu	Складанне спіса гаручых рэчываў і матэрыялаў. Заданне: вывучыць выпадкі ўзгаранняў і пажараў, якія адбыліся па неасцярожнасці
6	<i>Бытавыя і газавыя прыборы.</i> Забеспячэнне пажарнай бяспекі пры карыстанні бытавымі і газавымі прыборамі	Сфарміраваць разуменне важнасці бяспечных паводзін пры абыходжанні з бытавымі і газавымі прыборамі. Вывучыць меры пажарнай бяспекі пры карыстанні бытавымі электрычнымі, электранагравальнымі і газавымі прыборамі.	Вывучэнне правіл карыстання, мер пажарнай бяспекі пры выкарыстанні бытавых электрычных, электранагравальных і газавых прыбораў. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/13tJWjLx	Складанне спіса правіл карыстання бытавымі і газавымі прыборамі. Рашэнне сітуацыйных задач. Заданне: вывучыць інструкцыі па эксплуатацыі бытавых электрычных, электранагравальных і газавых прыбораў.

9

1	2	3	4	5
		Фарміраваць навыкі карыстання бытавымі і газавымі прыборамі		Складанне алгарытму дзеянняў у выпадках самазагарання рэчываў, выбухова- і пажаранебяспечных пара- і газапаветранай сумесі, драўнянага і мучнога пылу
7	<i>Небяспека чаднага газу.</i> Прычыны ўтварэння чаднага газу. Прыметы атручэння чадным газам. Дзеянні ў выпадку з'яўлення характэрнага пагаршэння самаадчування. Першая дапамога пацярпелым. Меры па прадукіненні ўтварэння чаднага газу	Сфарміраваць разуменне небяспекі чаднага газу. Вывучыць меры па прадукіненні ўтварэння чаднага газу. Засвоіць прыметы атручэння чадным газам, парадок першай дапамогі ў выпадку атручвання чадным газам	Азнаямленне з небяспекай чаднага газу, прычынамі яго ўтварэння. Засваенне прымет атручэння чадным газам. Вывучэнне парадку карыстання пачным ацяпленнем, прыборамі, якія выдзяляюць чадны газ. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/162y9Myb	Складанне памятки прымет атручэння чадным газам. Фармулёўка і практычная адпрацоўка алгарытму дзеянняў пры аказанні першай дапамогі пры атручэнні чадным газам
Абагульняльныя заняткі (1 г)				
8	Адпрацоўка алгарытмаў паводзін і кантроль засваення матэрыялу па вывучаных тэмах	Навучыць алгарытмам паводзін, абагульніць атрыманыя веды па вывучаных тэмах	Выкананне практычных заданняў	
Правілы дарожнага руху (1 г)				
9	<i>ПДР у аб'ёме патрабаванняў, што прад'яўляюцца да вела-</i>	Вывучыць патрабаванні да тэхнічнага стану	Аповед настаўніка пра ўзроставы цэнз на правакі-	Рэкамендацыі: паўтарыць п. 2.5, 2.6, 2.13;

1	2	3	4	5
	<p><i>сіпедыстаў, вадзіцеляў мапедаў, гужавых транспартных сродкаў.</i></p> <p>Патрабаванні да тэхнічнага стану і знешняга выгляду веласіпеда, мапеда, гужавага транспартнага сродку. Патрабаванні ПДР, якімі павінны кіравацца вадзіцелі мапедаў, веласіпедаў, гужавых транспартных сродкаў. Узроставае цэнз на атрыманне права кіравання механічным транспартным сродкам. Размяшчэнне веласіпедаў, мапедаў, гужавых транспартных сродкаў на дарозе. Парадак руху груп веласіпедыстаў. Небяспека неарганізаваных саборніцтваў на хуткасць (п. 2.5, 2.13, 2.27, гл. 20 ПДР)</p>	<p>і знешняга выгляду веласіпеда, мапеда, гужавага транспартнага сродку; сфарміраваць паняцце пра неабходнасць захавання ПДР, якіх павінны прытрымлівацца вадзіцелі мапедаў, веласіпедаў, гужавых транспартных сродкаў; даць паняцце пра адказнасць за невыкананне ПДР. Фарміраваць адказнае стаўленне да карыстання асабістым транспартным сродкам</p>	<p>равання веласіпедам, гужавым транспартным сродкам, механічным транспартным сродкам. Парадак атрымання права на кіраванне механічным транспартным сродкам. Гутарка пра знешні выгляд і тэхнічны стан веласіпеда і гужавага транспартнага сродку, прызначаных для ўдзелу ў дарожным руху. Дэманстрацыя веласіпеда і гужавага транспартнага сродку, абсталяваных у адпаведнасці з патрабаваннямі ПДР</p>	<p>вывучыць п. 2.27, 2.45, 38, 43, 131.1, 162.2, 193.7, 200, гл. 20 (акрамя п. 153.5, 153.6) і 21 ПДР; дарожныя знакі: 3.8. Рух гужавых транспартных сродкаў забаронены, 3.9. Рух веласіпедаў забаронены, 4.5.1. Веласіпедная дарожка, 4.5.2. Канец веласіпеднай дарожкі; лініі гарызантальнай дарожнай разметкі 1.2, 1.29, 1.31, 1.32, 1.33</p>
Асабістая бяспека (2 г)				
10	<p><i>Бяспечныя паводзіны з незнаёмымі людзьмі.</i></p> <p>Бяспечныя паводзіны пры сустрэчы з незнаёмымі людзьмі на вуліцы, у транспарце, пад'ездзе, ліфце, парку</p>	<p>Азнаёміць з прыметамі, якія паказваюць на небяспеку незнаёмага чалавека. Вывучыць правілы бяспечных паводзін пры сустрэчы</p>	<p>Азнаямленне з прыметамі небяспекі незнаёмых людзей. Вывучэнне правіл бяспечных паводзін пры сустрэчы з незнаёмымі людзьмі на вуліцы, у тран-</p>	<p>Ролевая гульня «Паводзіны пры сустрэчы з незнаёмымі людзьмі на вуліцы, у транспарце, пад'ездзе, ліфце, парку»</p>

1	2	3	4	5
		<p>з незнаёмымі людзьмі на вуліцы, у транспарце, пад'ездзе, ліфце, парку. Фарміраваць бяспечныя паводзіны пры сустрэчы з незнаёмымі людзьмі. Развіваць здольнасць аналізаваць сітуацыю пры зносінах з незнаёмымі людзьмі для прадухілення злачынстваў супраць сябе і іншых грамадзян</p>	<p>спарце, пад'ездзе, ліфце, парку. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/1alhnlti, https://urla.ru/1aFgPG4q</p>	
11	<p><i>Правілы паводзін у месцах масавага збору грамадзян.</i></p> <p>Правілы паводзін у месцах правядзення святочных, відовішчных, спартыўных і іншых мерапрыемстваў, а таксама ў надзвычайных і экстрэмальных сітуацыях (масавыя беспарадкі, акцыі пратэсту, узятце ў заложнікі). Абарона фізічнага і псіхалагічнага здароўя</p>	<p>Азнаёміць з магчымымі небяспекамі і адказнасцю за свае дзеянні ў месцах масавага збору людзей, у час беспарадкаў, пры правядзенні акцый пратэсту, у выпадку ўзяцця ў заложнікі. Вывучыць правілы бяспечных паводзін у месцах правядзення святочных, відовішчных, спартыўных і іншых мерапрыемстваў, правілы аба-</p>	<p>Аповед-гутарка пра адміністрацыйную і крымінальную адказнасць за злачынствы супраць грамадскага парадку і грамадскай маральнасці пры масавых беспарадках, акцыях пратэсту. Вывучэнне правіл паводзін у месцах правядзення святочных, відовішчных, спартыўных і іншых мерапрыемстваў, а таксама ў надзвычайных і экстрэмальных сітуацыях (масавыя беспарадкі, акцыі пра-</p>	<p>Рашэнне ў групах сітуацыйных задач па бяспечных паводзінах у месцах правядзення святочных, відовішчных, спартыўных і іншых мерапрыемстваў, а таксама ў надзвычайных і экстрэмальных сітуацыях (масавыя беспарадкі, акцыі пратэсту, узятце ў заложнікі)</p>

1	2	3	4	5
		роны фізічнага і псіхалагічнага здароўя пры масавых беспарадках, акцыях пратэсту, узяцці ў заложнікі	тэсту, узяцце ў заложнікі). Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/19h1A2MZ	
Пажарная бяспека (1 г)				
12	<i>Апавяшчэнне пра пажар.</i> Спосабы апавяшчэння людзей пра ўзнікненне пажару. Дзеянні ў выпадку атрымання такога паведамлення	Вывучыць прыметы пажару, парадак дзеянняў у выпадку ўзнікнення пажару, спосабы прыцягнення ўвагі і апавяшчэння пра небяспеку. Дзеянні пры атрыманні сігнала апавяшчэння пра пажар. Выхоўваць пачуццё самазахавання і адказнасці за жыццё іншых людзей. Сфарміраваць алгарытм дзеянняў у выпадку ўзнікнення пажару	Вывучэнне, абмеркаванне, прагаворванне, запамінанне алгарытму дзеянняў у выпадку атрымання паведамлення пра ўзнікненне пажару. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/1b2hv4Qg	Ролевая гульня «Дзеянні ў выпадку атрымання паведамлення пра ўзнікненне пажару», адпрацоўка алгарытму і парадку паведамлення пра пажар
Абарона ад надзвычайных сітуацый (1 г)				
13	<i>Надзвычайныя сітуацыі (НС) тэхнагеннага характару.</i> Аварыі на хімічна-, гідрадынамічна, радыяцыйна-	Азнаёміць з відамі НС тэхнагеннага характару, магчымымі небяспекамі і наступствамі, прадпрыемст-	Аповед-гутарка пра НС тэхнагеннага характару, магчымых НС на прадпрыемствах, якія знаходзяцца на тэрыторыі горада (воб-	Складанне алгарытму паводзін пры магчымых НС на прадпрыемствах, якія знаходзяцца на тэрыторыі

9

1	2	3	4	5
	пажара- і выбухованебяспечных аб'ектах і камунальна-энергетычных сетках, на транспарце. Прадпрыемствы, якія знаходзяцца на тэрыторыі горада (вобласці), іх небяспека. Аварыі з выкідам радыяактыўных або небяспечных хімічных рэчываў, іх магчымыя наступствы. Парадак правядзення экстраннай эвакуацыі. Правілы паводзін, спосабы і сродкі абароны ў заражанай зоне. Аварыі ў метраполітэне, іх асаблівасці	вам, якія знаходзяцца на тэрыторыі горада (вобласці), іх магчымай небяспекай, са спосабамі апавяшчэння грамадзян пры аварыях на хімічна-, гідрадынамічна-, радыяцыйна-, пажара- і выбухованебяспечных аб'ектах. Вывучыць спосабы давадзення да населітва сігналаў пра НС, правілы паводзін пры аварыі з выкідам радыяактыўных або небяспечных хімічных рэчываў, парадак правядзення экстраннай эвакуацыі, правілы паводзін, спосабы і сродкі абароны ў зоне НС. Засвоіць алгарытм дзеянняў у выпадку экстраннай эвакуацыі	ласці). Вывучэнне спосабаў апавяшчэння людзей пра ўзнікненне пажару, асноўных спосабаў абароны ад паражваючых фактараў крыніц тэхнагенных НС. Засваенне парадку адэкватных дзеянняў пры пагрозе і ўзнікненні НС тэхнагеннага характару. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/1aOLKsK1	горада (вобласці). Складанне ў групах спісу патэнцыйна небяспечных прадпрыемстваў, якія знаходзяцца на тэрыторыі горада (вобласці)

10

1	2	3	4	5
Здаровы лад жыцця (2 г)				
14	<i>Небяспечныя звычкі.</i> Шкодныя звычкі, іх уплыў на здароўе. Паводзінская рызыка, уплыў шкодных звычак на рэпрадуктыўнае здароўе. Курэнне і яго наступствы для арганізма; алкаголь, яго ўплыў на здароўе і паводзіны чалавека, сацыяльныя наступствы ўжывання алкаголю. Наркаманія і таксікаманія, агульныя паняцці. Небяспека ўжывання спайсаў	Фарміраваць разуменне неабходнасці вядзення здаровага ладу жыцця, небяспекі курэння, алкаголю, наркаманіі і таксікаманіі, небяспекі атручэння алкаголем, алкаголепадобнымі, у тым ліку тэхнічнымі вадкасцямі. Навучыць спосабам адмовы ад ужывання алкаголю, тытуню, наркатычных рэчываў. Садзейнічаць усведамленню іх небяспечных наступстваў для арганізма, уплыву на паводзіны чалавека, сацыяльных наступстваў	Аповед-гутарка пра негатыўныя наступствы курэння, ужывання алкаголю, наркотыкаў і таксічных рэчываў, пра небяспеку атручэння алкаголем, алкаголепадобнымі, у тым ліку тэхнічнымі вадкасцямі, з паказам слайдаў і відэа-матэрыялаў. Азнаямленне з крымінальнай адказнасцю за выраб, захоўванне і збыт наркотыкаў. Засваенне правіл паводзін пры спробах уцягвання ў курэнне, ужыванне алкаголю, наркотыкаў і таксічных рэчываў. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/18uU3MPE	Ролевая гульня «Вам прапанавалі закурыць, ужыць алкаголь, наркотыкі. Як трэба паступіць, што адказаць?»
15	<i>Псіхічнае здароўе падлеткаў.</i> Механізм развіцця і прыметы стомы. Праяўленне падлеткавай узбудлівасці, раздражняльнасці, іх прычыны. Раздражняльнасці, іх прычыны. Прафілактыка неўрозаў	Азнаёміць з падлеткавай узбудлівасцю, раздражняльнасцю, іх прычынамі, вывучыць прыметы дэпрэсіі, яе прычыны. Засвоіць паняцці «здароўе», «псі-	Разгляд механізму развіцця стомы і яго прымет. Гутарка пра каштоўнасці жыцця. Вывучэнне паняццяў «здароўе», «псіхічнае здароўе», шляхоў выхаду са стану дэпрэсіі	Складанне ў групах памятки аб прыметах дэпрэсіі або перадсуіцыднага стану. Вывучэнне алгарытму псіхалагічнай дапамогі

11

1	2	3	4	5
		хічнае здароўе», разгледзець узаемасувязь псіхічнага, духоўнага і фізічнага здароўя. Сфарміраваць уяўленне пра жыццё як найвышэйшую каштоўнасць. Вывучыць парадак выхаду са стану дэпрэсіі або перадсуіцыднага стану	або перадсуіцыднага стану. Разгляд спосабаў дапамогі сваім таварышам у выпадках прымет дэпрэсіі або перадсуіцыднага стану. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/1bdFJ4Zo	
Абагульняльныя заняткі (1 г)				
16	Адпрацоўка алгарытмаў паводзін і кантроль засваення матэрыялу па вывучаных тэмах	Навучыць алгарытмам паводзін, абагульніць атрыманыя веды па вывучаных тэмах. Замацаваць уменне адрозніваць небяспечныя сітуацыі і адэкватна дзейнічаць для забеспячэння ўласнай бяспекі і бяспекі тых, хто побач	Выкананне практычных заданняў	
Правілы дарожнага руху (1 г)				
17	<i>Рух у жылой і пешаходнай зоне.</i> Правілы руху пешаходаў і транспартных сродкаў на дваровых тэрыторыях, пазначаных дарожнымі	Фарміраваць маральныя кампаненты асабістых бяспечных паводзін у адносінах да дарожнага руху ў жылой зоне	Гутарка пра катэгорыі пешаходаў і асаблівасці іх перамяшчэння па дваровай тэрыторыі; віды транспартных сродкаў, якія рухаюцца па дваровай тэрыторыі.	Рэкамендацыі: паўтарыць п. 2.46 ПДР; вывучыць п. 2.21, 2.48, гл. 18 ПДР і дарожныя знакі 5.38–5.41 (дадатак 2 да ПДР)

12

1	2	3	4	5
	знакамі «Жылая зона», «Пешаходная зона» (п. 2.21, 2.48, гл. 18 ПДР і дарожныя знакі 5.38–5.41 (дадатак 2 да ПДР))		Звярнуць увагу на прадастаўленне прыярытэту ў руху кожнаму з удзельнікаў дарожнага руху. Бліцапытанне пра паводзіны на дваровай тэрыторыі, пазначанай дарожнымі знакамі «Жылая зона», «Канец жылой зоны», у ролі вадзіцеляў веласіпеда, мапеда, гужавога транспартнага сродку, пешахода (які перамяшчаецца ў інваліднай калясцы, на ролікавых каньках, лыжах, іншым спартыўным інвентары, які вядзе веласіпед, мапед або матацыкл, вязе санкі або каляску)	
Асабістая бяспека (2 г)				
18	<i>Правілы паводзін пры пагрозе гвалту.</i> Узаемная адказнасць бацькоў і дзяцей за гвалтоўныя дзеянні ў адносінах адзін да аднаго. Святы ў сям'і, сярод сяброў, у малазнаёмай кампаніі і бяспека падчас правядзення падобных мерапрыемстваў	Сфарміраваць уяўленне пра недапушчальнасць гвалтоўных дзеянняў паміж бацькамі і дзецьмі ў адносінах адзін да аднаго. Вывучыць правілы бяспечных паводзін пры правядзенні свят у сям'і,	Гутарка пра адказнасць бацькоў і дзяцей за гвалтоўныя дзеянні ў адносінах адзін да аднаго. Засваенне паняцця пра неабходнасць паведамлення аб хатнім гвалце. Разгляд правіл паводзін пры святкаванні ў сям'і, сярод сяброў, у малазнаёмай кампаніі.	Рашэнне ў групах сітуацыйных задач па бяспечных паводзінах пры святкаванні ў сям'і, сярод сяброў, у малазнаёмай кампаніі

1	2	3	4	5
		сярод сяброў, у малазнаёмай кампаніі. Фарміраваць уменне аналізаваць небяспеку сітуацыі пры правядзенні свят у малазнаёмай кампаніі. Фарміраваць уяўленне пра бяспечныя паводзіны ў малазнаёмай кампаніі	Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/18tam1sd	
19	<i>Правілы бяспечных паводзін у сітуацыях крымінагеннага характару.</i> Месцы павышанай небяспекі і крымінагеннага характару (цёмныя алеі, закрытыя двары, будоўлі, яры, рынкі, стадыёны, вакзалы). Правілы паводзін і спосабы самаабароны ад розных відаў нападения на чалавека. Паводзіны пры навязванні знаёмства. Паводзіны пры ўзнікненні канфліктаў людзей і боек на вуліцы і ў грамадскіх месцах	Азнаёміць з месцамі асаблівай небяспекі і крымінагеннага характару (цёмныя алеі, закрытыя двары, будоўлі, яры, рынкі, стадыёны, вакзалы). Развіваць здольнасць аналізаваць сітуацыю крымінагеннага характару для забеспячэння бяспекі. Вывучыць правілы паводзін і спосабы самаабароны ад розных відаў нападения на чалавека. Фарміраваць уяўленні пра бяспечныя паводзіны	Азняямленне з месцамі асаблівай небяспекі і крымінагеннага характару (цёмныя алеі, закрытыя двары, будоўлі, яры, рынкі, стадыёны, вакзалы). Вывучэнне правіл паводзін пры навязванні знаёмства, узнікненні канфліктаў, боек на вуліцы і ў грамадскіх месцах. Азняямленне са спосабамі самаабароны ад розных відаў нападения на чалавека. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/1amqMMWW	Рашэнне сітуацыйных задач па выбары бяспечных паводзін пры навязванні знаёмства, узнікненні канфліктаў і боек

1	2	3	4	5
Пажарная бяспека (1 г)				
20	<i>Першасныя сродкі пажаратушэння.</i> Віды першасных сродкаў пажаратушэння. Шчыты з наборам пажарнага інвентару. Вогнетушыцелі. Месяца іх устаноўкі. Прызначэнне, віды, правілы захоўвання і парадак прымянення вогнетушыцеляў. Выкарыстанне першасных сродкаў пажаратушэння пры ўзнікненні пажару	Азнаёміць з прызначэннем і будовай першасных сродкаў пажаратушэння (ёмістасцей з запасам вады, супрацьпажарных палотнішч, пажарных крапаў, вогнетушыцеляў). Навучыць апазнаваць месца захоўвання першасных сродкаў пажаратушэння па знаках бяспекі на аб'ектах. Вывучыць парадак выкарыстання першасных сродкаў пажаратушэння пры ўзнікненні пажару	Азнаямленне з прызначэннем, пазначэннем месцаў размяшчэння, будовай і парадкам выкарыстання першасных сродкаў пажаратушэння: вогнетушыцеляў, ёмістасцей з запасам вады, супрацьпажарных палотнішч, пажарных крапаў, пажарнага інвентару. Іх паказ або дэманстрацыя прэзентацыі, відэамаатэрыялаў ці плакатаў. Вывучэнне парадку выкарыстання першасных сродкаў пажаратушэння. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/1fVuoGQ4	Прагляд навучальных фільмаў. Складанне плана размяшчэння сродкаў пажаратушэння ў сваёй школе
Абарона ад надзвычайных сітуацый (2 г)				
21 22	<i>Псіхалогія паводзін у надзвычайных і экстрэмальных сітуацыях.</i> Паніка. Небяспека натоўпу.	Азнаёміць з псіхалогіяй і правіламі паводзін чалавека ў надзвычайных і экстрэмальных сі-	Азнаямленне з вобразамі надзвычайных і экстрэмальных сітуацый і псіхалогіяй натоўпу, псіхалогіяй	Рашэнне сітуацыйных задач па выбары бяспечных паводзін пры пападанні

1	2	3	4	5
	Псіхалогія і правілы паводзін у надзвычайных і экстрэмальных сітуацыях. Псіхалагічная падрыхтоўка да дзеянняў у экстрэмальных умовах: уменне вызначыць рэальную небяспеку і дзейнічаць згодна з абставінамі	туацыях. Фарміраваць уменні пераадоляваць негатыўнае ўздзеянне экстрэмальных умоў, вызначаць рэальную небяспеку і дзейнічаць згодна з існуючымі абставінамі. Вывучыць прыёмы процідзеяння натоўпу, правілы захавання жыцця і здароўя ў натоўпе, на вадзе, пры пажары, раненнях і траўмах, у небяспечных сітуацыях тэхнагеннага і прыроднага характару. Выхаваць самавалоданне, вытрымку, стойкасць. Выпрацаваць стэрэатып паводзін у экстрэмальных сітуацыях	паводзін чалавека ў надзвычайных і экстрэмальных сітуацыях, небяспечнай панікі. Вывучэнне парадку дзеянняў у натоўпе, правіл паводзін і падрыхтоўкі чалавека да дзеянняў у надзвычайных і экстрэмальных сітуацыях. Вывучэнне прыёмаў процідзеяння натоўпу, правіл захавання жыцця і здароўя ў натоўпе, на вадзе, пры пажары, раненнях і траўмах, у небяспечных сітуацыях тэхнагеннага і прыроднага характару. Выкарыстанне ЭАР: https://urla.ru/1gw89iPe , https://clck.ru/CeBUD	ў натоўп, у надзвычайных і экстрэмальных сітуацыі
Навакольнае асяроддзе і бяспека (2 г)				
23 24	<i>Вымушанае аўтаномнае існаванне чалавека.</i> Аўтаномнае існаванне чалавека або групы людзей. Прычыны пападання ва	Азнаёміць з прычынамі пападання ва ўмовы вымушанага аўтаномнага існавання. Вывучыць правілы арыента-	Азнаямленне з прычынамі пападання ва ўмовы вымушанага аўтаномнага існавання. Вывучэнне правіл бяспечных паводзін у аў-	Рашэнне сітуацыйных задач па выбары стратэгіі паводзін ва ўмовах вымушанага аўтаномнага існаван-

1	2	3	4	5
	ўмовы вымушанага аўтаномнага існавання. Правілы бяспечных паводзін у аўтаномных умовах: арыентаванне на мясцовасці, выхад да населеных пунктаў	вання на мясцовасці, парадак вызначэння напрамку і выхаду да транспартных камунікацый, населеных пунктаў. Вывучыць правілы бяспечных паводзін у аўтаномных умовах; спосабы абсталявання часовага прытулку, здабычы агню, забеспячэння вадой і харчаваннем; сігналы бедства, спосабы пераадолення страху	таномных умовах, спосабаў абсталявання часовага прытулку, здабычы агню, забеспячэння вадой і харчаваннем. Выкарыстанне ЭАР: http://qoo.by/3MxQ , http://qoo.by/3MxU	ня. Дэманстрацыя часовага прытулку, здабычы агню, спосабаў забеспячэння вадой. Складанне памятки сігналаў бедства
Здаровы лад жыцця (2 г)				
25 26	<i>Першая дапамога пры атручэннях і траўмах.</i> Спосабы апрацоўкі ран, меры антысептыкі. Дапамога пры атручэннях, апёках, крывацёках. Індывідуальная аптэчка. Віды і спосабы перамяшчэння пацярпелых. Траўмы галавы і пазваночніка	Азнаёміць з відамі траўм, першай дапамогай пры атручэннях і траўмах. Вывучыць склад, парадак камплектавання і выкарыстання індывідуальнай аптэчкі, парадак аказання дапамогі пры атручэннях, апёках, крывацёках, віды і спосабы перамяшчэння пацярпелых	Азняямленне з відамі траўм, вывучэнне складу, парадку камплектавання і выкарыстання індывідуальнай аптэчкі. Вывучэнне парадку аказання дапамогі пры атручэннях, апёках, крывацёках, спосабаў перамяшчэння пацярпелых. Выкарыстанне ЭАР: http://qoo.by/3MxH	Адпрацоўка аказання першай дапамогі пры крывацёках, спосабаў перамяшчэння пацярпелых

1	2	3	4	5
Абагульняльныя заняткі (1 г)				
27	Адпрацоўка алгарытмаў паводзін і кантроль засваення матэрыялу па вывучаных тэмах	Навучыць алгарытмам паводзін, абагульніць атрыманыя веды па вывучаных тэмах	Выкананне практычных заданняў	
Здаровы лад жыцця (1 г)				
28	<i>Камп'ютар: залежнасць або звычка.</i> Асаблівасці праяўлення камп'ютарнай залежнасці ў падлеткаў. Прыметы камп'ютарнай залежнасці. Вызначэнне камп'ютарнай адыкцыі (прывыкання) у падлеткаў. Прафілактыка камп'ютарнай залежнасці	Азнаёміць з небяспечкай камп'ютарнай залежнасці для фізічнага і псіхічнага здароўя чалавека. Разгледзець прыметы камп'ютарнай залежнасці, яе прафілактыку. Фарміраваць разуменне неабходнасці бяспечных паводзін пры рабоце на камп'ютары	Прагляд прэзентацыі па тэматыцы камп'ютарнай залежнасці. Разгляд прыкладаў камп'ютарнай залежнасці і яе шкодных наступстваў. Выкарыстанне ЭАР: http://qoo.by/2phK	Складанне ў групах памятки пра прыметы камп'ютарнай залежнасці ў падлеткаў, алгарытму паводзін пры сустрэчы з інтэрнэт-тролінгам, запалохваннем, пры незаконных кантактах
Правілы дарожнага руху (3 г)				
29	<i>Рух пешаходаў па абочыне і праезнай частцы дарогі ў светлы і цёмны час сутак, ва ўмовах недастатковай бачнасці дарогі.</i> Роля сігнальных ліхтароў і святлоадбівальнікаў для транспартных сродкаў і пе-	Абагульніць і замацаваць веды тэрмінаў: 2.46 — пешаход, 2.69 — транспартны сродак, 2.5 — веласіпед, 2.27 — мапед, 2.28 — матацыкл, 2.72 — тратуар, 2.47 — пешаходная да-	Бліцапытанне: якія элементы светлавога абсталявання павінны быць у наяўнасці і спраўныя, каб у цёмны час сутак весці ў руках веласіпед, мапед, матацыкл; як гэта зрабіць у населеным пункце і па-за населеным	Рэкамендацыі: паўтарыць п. 2.5, 2.6, 2.27, 2.28, 2.46, 2.47, 2.69, 2.72 ПДР; вывучыць п. 2.34, 2.55, 2.78, 2.63, 2.30, 17.1—17.3, 19 ПДР, дарожныя знакі 4.6.1. Пешаходная

1	2	3	4	5
	шаходаў. Удзел у дарожным руху пешаходаў, якія вядуць у руках веласіпед, мапед, матацыкл (п. 2.34, 2.55, 2.78, 2.63, 2.30, 17.1–17.3, 19 ПДР)	рожка, 2.6 – веласіпедная дарожка. Развіць навык выканання ПДР у аб'ёме патрабаванняў, што прад'яўляюцца да пешаходаў, якія ўдзельнічаюць у дарожным руху ў цёмны час сутак і ва ўмовах недастатковай бачнасці дарогі	пунктам. Самастойная работа: размясціць на элементах адзення і аксесуарах вучняў мінімальна неабходную колькасць (рознага выгляду) святлоадбівальных элементаў для руху ў цёмны час сутак пры руху па краі праезнай часткі дарогі; пры перасячэнні праезнай часткі дарогі па-за падземным, надземным, наземным пешаходным пераходамі і скрываваннямі ў цёмны час сутак	дарожка, 4.6.2. Канец пешаходнай дарожкі; лініі гарызантальнай дарожнай разметкі 1.30, 1.31
30	<i>ПДР у аб'ёме патрабаванняў, што прад'яўляюцца да вадзіцеляў веласіпедаў, мапедаў, гужавых транспартных сродкаў.</i> Патрабаванні да тэхнічнага стану і знешняга выгляду веласіпеда, мапеда, гужавага транспартнага сродку. Патрабаванні ПДР, якімі павінны кіравацца вадзіцелі мапедаў, веласіпедаў, гужавых транспартных сродкаў.	Развіць здольнасць прымянення ПДР у аб'ёме патрабаванняў, якія прад'яўляюцца да вадзіцеляў веласіпедаў, мапедаў, гужавых транспартных сродкаў, у тым ліку тых, што ўдзельнічаюць у дарожным руху ў цёмны час сутак і ва ўмовах недастатковай бачнасці дарогі	Бліцапытанне пра адпаведнасць дзеянняў вадзіцеляў веласіпеда, гужавага транспартнага сродку і мапеда ПДР у прапанаваных для адказу дарожна-транспартных сітуацыях. Аналіз настаўнікам дапушчаных памылак і тлумачэнне патрабаванняў ПДР у дачыненні да сітуацыяў, што разглядаюцца. Параўнанне хуткасцей пе-	Рэкамендацыі: паўтарыць п. 2.5, 2.6, 2.13; вывучыць п. 2.27, 2.45, 38, 43, 131.1, 162.2, 193.7, 200, гл. 20 (акрамя п. 153.5, 153.6) і 21 ПДР; дарожныя знакі 3.8. Рух гужавых транспартных сродкаў забаронены, 3.9. Рух веласіпедаў забаронены; 4.5.1. Веласіпедная

1	2	3	4	5
	дкаў. Узроставае цэнз на атрыманне права кіравання механічным транспартным сродкам. Размяшчэнне веласіпедаў, мапедаў, гужавых транспартных сродкаў на дарозе. Парадак руху груп веласіпедыстаў. Небяспека неарганізаваных саборніцтваў на хуткасць (п. 2.5, 2.13, 2.27, гл. 20 ПДР)		рамяшчэння транспартных сродкаў, якія разглядаюцца, і недастатковай адрознасці з-за малых памераў іх фронтальнай плошчы	дарожка, 4.5.2. Канец веласіпеднай дарожкі; лініі гарызантальнай дарожнай разметкі 1.2, 1.29, 1.31, 1.32, 1.33
31	<i>Правілы перамяшчэння на веласіпедах, матацыклах, скутарах, квадрацыклах.</i> Экіпіроўка. Правілы паводзін пасажыра. Дапушчальная колькасць пасажыраў. Абмежаванні, што накладваюцца ПДР на перавозку пасажыраў на матацыклах, мапедах, веласіпедах. Веласіпедыст і яго экіпіроўка (п. 2.27, 2.28, 9.5, 23.2, 153 ПДР)	Абагульненне ведаў для разумення ўзаемазвязі бяспечных паводзін вадзіцеля і пасажыра з папярэджаннем траўматызму пры руху на матацыкле, мапедзе, веласіпедзе	Гутарка пра абавязкі вадзіцеля і пасажыра па выкананні патрабаванняў ПДР, якія датычацца перавозкі пасажыраў на транспартных сродках, што разглядаюцца. Звярнуць увагу на канструктыўныя асаблівасці транспартных сродкаў, прызначаных для перавозкі пасажыраў, і абмежаванні, якія прадугледжаны ПДР нават для тых транспартных сродкаў, на якіх заводам-вытворцам прадугледжана перавозка пасажыраў	Рэкамендацыі: паўтарыць п. 2.5, 2.8, 2.14, 2.44, 2.74, 2.77 ПДР; вывучыць п. 2.27, 2.28, 9.5, 23.2, 23.3, 153 ПДР

1	2	3	4	5
Навакольнае асяроддзе і бяспека (1 г)				
32	<i>Бяспечны адпачынак на прыродзе.</i> Папярэджанне траўматызму ў месцах адпачынку (у лесе, на вадаёмах, на дачы, у лагерах). Небяспека траўматызму пры купанні. Прафілактыка няшчасных выпадкаў пры пераходзе па мастах, бяруннях, камянях. Бяспека абыходжання з рэчамі, прыладамі, посудам. Правілы догляду рэчаў на адпачынку. Папярэджанне канфліктных сітуацый падчас адпачынку	Сістэматызаваць веды па правілах бяспечнага адпачынку на прыродзе. Азнаёміць з прафілактыкай траўматызму і няшчасных выпадкаў у месцах адпачынку. Вывучыць правілы выбару месца для адпачынку, догляду рэчаў, папярэджання канфліктных сітуацый падчас адпачынку	Азнаямленне з магчымай небяспекай падчас адпачынку ў лесе, на вадаёмах, дачы, у лагерах. Вывучэнне мер бяспекі па прафілактыцы траўматызму і няшчасных выпадкаў у месцах адпачынку. Вызначэнне месца для адпачынку, правіл догляду за рэчамі, адносін з іншымі людзьмі. Выкарыстанне ЭАР: http://qoo.by/3MxU	Складанне памятки небяспечных паводзін у месцах адпачынку (у лесе, на вадаёмах, дачы, у лагерах). Складанне алгарытму дзеянняў пры ўзнікненні няшчасных выпадкаў пры пераходзе па мастах, бяруннях, камянях, пры траўмах інструментамі
Здаровы лад жыцця (2 г)				
33 34	<i>Першая дапамога тапельцу.</i> Штучнае дыханне. Непрамы масаж сэрца	Сфарміраваць практычныя навыкі аказання першай дапамогі пры ўтапленні. Адпрацаваць практычныя ўменні і навыкі аказання першай дапамогі пацярпелым пры ўтапленні	Адпрацоўка прыёмаў ратавання на водах і прыёмаў аказання дапамогі пры ўтапленні. Выкарыстанне ЭАР: https://youtu.be/ttuhvKUsvlQ , https://youtu.be/ts6VvlVayO	Выкананне прыёмаў ратавання на водах і прыёмаў аказання дапамогі пры ўтапленні

21

1	2	3	4	5
Абагульняльныя заняткі (1 г)				
35	Адпрацоўка алгарытмаў паводзін і кантроль засваення матэрыялу па вывучаных тэмах	Навучыць алгарытмам паводзін, абагульніць атрыманыя веды па вывучаных тэмах. Замацаваць уменне адрозніваць небяспечныя сітуацыі і адэкватна дзейнічаць для забеспячэння ўласнай бяспекі і бяспекі тых, хто побач	Выкананне практычных заданняў	

22